

ELOFIZETES

HELYBEN ES VIDÉKEN
 egész évre ... 400 Lel.
 Fél évre ... 210 Lel.
 Negyed évre ... 120 Lel.
 Havonta ... 40 Lel.
 Hirdetések díjszabás szerint
 Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ES KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

Felölts szerkesztő:

Károly József.

Szerkesztőség
 Arad, Acsoy-palota,
 Kiadóhivatal:
 Rmtv. Regele Ferdinand 2A,
 (József főherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat)
 Sürgönycím: Közlöny, Arad.
 Telefonszám:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.
 Egyes szám ára 2 lel, vasárnap
 3 lel. Buoruatiben 50 banval
 tóbb.

Az új lakbértörvény

tervezetéről számol be egy homályos bucaresti távirat. Florescu igazságügyminiszter elkészült az új lakbértörvénytervezettel és azt legközelebb a parlament elé terjeszti. A tervezet az első megállapítás után magában hordja a félre magyarázhatóság jellegét.

A parlament elé terjesztendő új lakbértörvény úgy intézkedik, hogy a *kisiparosok és kiskereskedők* az 1916-os bérösszeg ötszörösét fizetik, a *nagykereskedők és nagyiparosok* bérösszege azonban szabad egyezkedés tárgya. Ha a tervezet törvény alakjában életbe lép és azt szószerint alkalmazzák, úgy furcsa komplikációk és félreértések származhatnak. Hiszen nemcsak kis és nagykereskedő, kis és nagyiparos létezik, hanem a két kategória között még egész skálája van a kereskedelmi és ipari méreteknél. Ezek a középkereskedők és iparosok. Mi történik ezekkel? Kiskereskedő a mai fogalmak szerint a szatócs, nagykereskedőnek pedig az angrosszistát nevezik. A kisiparosság fogalma az egy vagy két segéddel dolgozó iparosban összpontosul, míg nagyiparosnak a gyárost nevezik. Ezek között azonban még ott van az az iparos, aki öt-hat segéddel dolgozik, de azért még mindig messze áll attól, hogy gyárosnak nevezék. Miután a törvény ezekre vonatkozólag nem intézkedik, önmagától értetődik, hogy a gyakorlatban a pereskedések és félreértések egész láncolata követi majd az új törvényt és új jogi feladatok elő állítja a bíróságokat.

Van az új törvénytervezetnek egy másik homályos pontja is, a mely már a tavaly hozott lakbértörvényben is helyet foglal. Ugyan is az a bérlő, akinek az évi jövedelme meghaladja a 250 ezer leit, nem esik a törvény védelme alá. Ez elméletben igen szép és mindenben indokolt, a gyakorlatban azonban ugyszólván keresztülvihetetlen. Nem lehet azt kívánni a háztulajdonostól, hogy jövedelem-dektív legyen és állandóan azután kutasson, van-e a lakójának 250 ezer lei évi jövedelme, avagy csak 200 van. Az adóhivatalok nagyobb apparátussal rendelkeznek, mint a háztulajdonosok, de még azok is csak ritka esetekben képesek pontosan megállapítani, hogy kinek van ilyen összegű jövedelme. A törvénynek ez a pontja teljesen hiuzórus.

szan megállapítani, hogy kinek van ilyen összegű jövedelme. A törvénynek ez a pontja teljesen hiuzórus.

Véleményünk szerint Florescu igazságügyminiszter új törvénytervezetének van egy nagy hibája: minos benne átmenet a később bekövetkező békeállapotra. Külföldi államok, ahol szintén korlátok közé voltak szorítva a lakbérék, csak úgy mint nálunk, most foglalkoznak a lakbérkérdés rendezésével és a legtöbb államban szintén nem szabadították fel a lakásokat, hanem megállapították azt a százalékos kulcsot, amellyel a lakbérék negyedévenként emelkednek, mind addig, amíg a bérek a mai viszonyokat el nem érik. Ennek viszont az az előnye, hogy nincsen hirtelen ugrás az emelésben, mert lassan, fokozatosan történik az.

az az előnye, hogy nincsen hirtelen ugrás az emelésben, mert lassan, fokozatosan történik az.

Még valainról. A távirati híradás szerint egyáltalán nincsen intézkedés a törvénytervezetben azokról a nagymérvű visszaélésekről, amelyek az ugynevezett „lelépési díjak” címén a lakások körül áulnak. A háztulajdonos nem emelhet szabadon, ez rendben is van. De a lakbérő a lelépési díjak címén vagyontokat kereshet...! Reméljük, hogy a javaslat parlamenti tárgyalása alatt akad képviselő, aki rámutat a jogtétékosságra és ez a törvény olyan alkotás lesz, amely végre világosságot derít erre a homályos és kínos helyzetre.

megoldásával foglalkozó értekezleten résztvenni. Az erre vonatkozó jegyzékkel ma tarték közérhivatalosan. Curson angol külügyminiszter első jegyzéke a következőképen kezdődik:

— Az Unio kormánya bizonyára tudatában van Európa válságos gazdasági helyzetének, amelynek oka a jóvátételi probléma megoldatlansága. A helyzet naponta rosszabb, mert az európai hatalmak között uralkodó összhangtalanság miatt lehetetlen a sikeres közös akció. Az angol kormány az utóbbi hónapokban egész sor javaslattal fordult barátaihoz a nehézségek elhárítása céljából, de hasztalan. Így nemcsak Németország, hanem egész Európa a gazdasági katasztrófa felé sodródik. Az angol kormány hiszi, hogy az Unio kormányának a közreműködése az ügy rendezésében lényeges feltétel és az Uniot épernyő érdekli ez a kérdés, mint Európát.

Ezután Curson jegyzéké rámutatott arra, hogy Hughes, az Unio külügy államtitkára decemberi javaslatának megtételekor Nagy-Britannia bejelentette, hogy hajlandó Németországot támogatásban részesíteni. A francia kormány azonban akkor olyan állásponton volt, hogy Hughes javaslatát nem lehetett keresztülvinni. A brit kormány most örömmel fogadja Coolidge elnök nyilatkozatát, aki fenn tartja a Hughes által tett decemberi ajánlatot. Az angol kormány ebben az esetben felszólítaná szövetségeseit, hogy együttesen kérjék meg az Uniot a kérdés tanulmányozására. Nagy-Britannia kormánya is csatlakozik az Unio megújított ajánlatához.

Curson jegyzékére Hughes válaszolt, aki jegyzékében annak a nézetének adott kifejezést, hogy parancsoló helyzet teszi szükségessé pénzügyi tervek kidolgozását, amelyek azután alkalmasak lesznek a katasztrófa elhárítására. Annak a reményének ad még kifejezést, hogy a jelenlegi viszonyok kedvezőek, mert hiszen a német passzív ellenállás is megszűnt. Az Unio kormánya tehát kész közreműködni a német jóvátételi probléma megoldásában, még pedig úgy, hogy megvizsgálják Németország fizetőképességét és megfelelő tervezetet dolgoznak ki. Az Unio ezzel kancsolatosan kijelenti,

A német kormány jegyzéket intézett a jóvátételi bizottsághoz.

(Anglia nemzetközi kereskedelmi konferenciát indítványoz. —: Véres harcok Aachenben. —: Teljesen leverték a hamburgi kommunista lázadást. —: Amerika is résztvesz a német jóvátétel megoldásában.)

A Közlöny távirati tudósítása. A világ két leghatalmasabb állama: Anglia és Amerika végre megmozdultak, hogy dülöre vigyék a német jóvátétel problémáját. Egelőre csak élénk és beható eszmecsere indult meg a két hatalmasság között és keresik a módokat a segítségre. Ugyanakkor Németország a jóvátételi bizottsághoz fordult és kimutatja, hogy képtelen eleget tenni a kirott jóvátételnek. Komoly politikusok biznak a jóvátételi revízióban, mint a német problema egyedüli megoldásában. Legújabb távirataink a következők:

Német rendőrök és belga katonák véres harca.

Aachenből jelentik: A rendőrség ma reggel igen heves támadással kiszorította a tartományelnökség épületéből a szeparatistákat, akik az ablakokon, kerítésen és kerteken keresztül menekültek. A belga katonaság viszont a német rendőröket üzte ki a palotából. A támadás során négy rendőrt is meghalt, tizenöt megsebesült, minden pillanatban várható az aachen-i német rendőrség kiutasítása. A helyettes rendőrfőnököt már felszólították, hogy azonnal hagyja el a várost. A francia és belga megszállók ugyszólván mindenütt együtt küzdenek a szeparatistákkal, lépten nyomon megsértve a semlegességüket.

Anglia nemzetközi kereskedelmi konferenciát akar.

Londonból jelentik: Baldwin lord egy óra hosszat beszélt a külpolitikáról és beszédében kijelen-

tette, hogy a világ tekintete Franciaországon és Belgiumon nyugszik és tölték várják, hogy elfogadják-e Anglia és Amerika meghívását egy kereskedelmi konferenciára, amelynek megtartása nagyon ráférne vigasztalan gazdasági helyzetük megjavítására.

Londonból jelentik: A belga ügyvivő közölte Lord Cursonnal, hogy a kormánya jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy elfogadhassa a gazdasági értekezletre szóló meghívást, mert szem előtt kell tartania Németország fizetőképességét, amit a jóvátételi bizottságnak kell megállapítania.

Eszmecsere Anglia és Amerika között a német kérdéstről.

Londonból jelentik: Washingtoni szikratávirat jelenti, hogy Nagy-Britannia és az Északamerikai Egyesült Államok kormánya fontos jegyzéket váltottak abban a kérdésben, hogy az Unio hajlandó-e a jóvátételi probléma

hogyan nem óhajtja, hogy Németország felmentessék a háborús felelősség jogos kötelezettsége alól, azt kívánja, hogy az egybehívandó értekezlet csak tanácsadójellegű legyen és végül az Unió fenntartja magának azt a nézetét, hogy különbség van a német fizetési képesség és az Unióval szemben fennálló antanttartozások fizetése között.

(Németország a jóvátételi bizottságtól vár segítséget.)

Berlinből táviratozzák: A birodalmi kormány jegyzéket intézett a jóvátételi bizottsághoz, amelyben rámutat Németország gazdasági tönkreváltásának körülményeire. Németország emiatt képtelen eleget tenni a természetbeni szállításokra vonatkozó kötelezettségeinek. Hivatkozva a békeszerződés 234-ik szakaszára ismételtelen arra kér a jóvátételi bizottságot, hogy állapítsák meg Németország fizetési képességének határát. A jegyzék végén kijelenti, hogy a belga jegyzékre adandó választ legközelebb megküldi.

Berlinből jelentik: Mivel a birodalmi tanácsban a bajor konfliktus nem volt elintézhető, a kancellár titkos ülésre hívta össze a szövetséges államok miniszterelnökeit. Az ülésen Bajorország képviselője Preger kijelentette, hogy Bajorország hű marad a birodalomhoz és őszintén óhajtja a bajor konfliktus elintézését. Stresemann hasonló óhajtásokról beszélt. A szövetséges államok miniszterelnökeinek konferenciája bizalmat szavazott a birodalmi kormánynak. A központi kormány legköze-

lebb megszünteti az ostromállapotot és helyette a polgári diktatúrát vezeti be. Tárgyalásokat fognak kezdeni abban az irányban, hogy az egyes országrészeknek nagyobb függetlenséget biztosítsanak. A kancellár megígérte a szövetséges államok miniszterelnökeinek az összes kívánások teljesítését és

Elajándékozták a magyar szabadkőművesek székházát

(Hivatalos eljárás nélkül tisztviselő jóléte célra adományozták. — Ellentétes hírek, ellentétes nyilatkozatok.)

Budapestről táviratozzák: A magyarországi szabadkőművesek Pođaniczki-utcai székházáról, amelyben ezútszerint a MOVE. székell ellentétes hírek jelentek meg a lapokban. Az egyik jelentés szerint a belügyminiszter a magyar szimbolikus nagypáholy javára telekkönyves bekebelezett páholyházat a teljes tulajdonjoggal a népjóléti miniszter fennhatósága alatt az országos tisztviselő betegsegélyző alapnak adományozta és az adományozási bekebelezést is elrendelte. A jelentés szerint a telekkönyvi átírás már meg is történt. A rendelkezés Simonyi-Semadam Sándor volt belügyminiszter 1920-ban kelt rendeletére hivatkozik, amellyel az ország területén működő valamennyi szabadkőművespályát feloszlatták és elrendelte, hogy ezek ingó és ingatlan vagyona zálogoltassék. A másik hír, amelyet a Nép közölt arról értesít, hogy a magyar kölcsönügy egyik titkos feltétele az, hogy a magyar kormány köteles a szabadkőművesek vagyonát, tehát a székházukat is visszaadni. A lap ezzel magya-

annak a reményének adott kifejezést, hogy a bajor konfliktus rövidesen elintézését fog nyerni.

Hamburgból táviratozzák: A kommunista lázadás véget érven, hivatalosan megállapították, hogy a halottak száma 24. — akik közül 11 rendőr — a sebesültek száma pedig 250.

rázza, hogy a páholyházban megkezdődött a leltározás. A Pesti Napló munkatársa a belügyminiszterhez fordult, hogy nyilatkozzon az ügyben, a miniszter azonban nem volt hajlandó nyilatkozni. Bakonyi Kálmán kuriai bíró, a magyarországi szimbolikus nagypáholy atalós nagymestere, aki ebben a minőségében képviseli a magyarországi szabadkőművesség jogi és erkölcsi érdekeit kijelentette, a lap munkatársának, hogy semmit sem tud a székház elajándékozásáról, de azt képtelenségnek tartja. Igaz, hogy van egy belügyminiszteri rendelet, amely a szabadkőműves páholyokat feloszlatta és a vagyonukat zároljaj, de nem hiszi, hogy a felosztás minden olyan vizsgálat nélkül történt, amelyet a vezetőség teljes mellőzésével tartanának meg. A székház elajándékozását ilyen körülmények között képtelenségnek tartja. A népjóléti miniszter ezzel szemben egy hírlapírónak ki jelentette, hogy igenis tud a székház átírásáról. A miniszter ezeket mondotta:

— Ma megkaptam az erre vo-

natkozó rendeletet és végzést. Tisztviselőim a székházat jóléti célokra fogják felhasználni.

Todorov volt bolgár miniszter karikatúrákat rajzol Belgrádban

(Sztambolijiszi örököse jóslatot mond egy hotelszobában a Cankov-kormányról.)

Belgrádból jelentik: Todorov Keszta, a Sztambolijiszi Kormány volt minisztere Belgrádban tölti az emigráció napjait. Egyik lap munkatársa érdekes körülmények között folytatott interjút a jugoszláviai bolgár emigráció vezérével.

Az újságíró a szálloda előtt találkozott a volt miniszterrel. Amikor a hotel lépcsőjén felfelé mentek, Todorov revolvert vett elő, a melyet messze kinyújtva maga elé közeledezt a szobájához.

Mindenütt revolvert visz magával, világosította fel Todorov az újságírót, mert fenyegető leveleket kapott ilyen tartalommal: „Őrizkedjék a Vrangelistáktól!” Szobájában különféle kiáltványok hevernek a földön.

Todorov hosszú politikai exorzét mond az újságírónak arról, hogy a földművespárt háritotta el a háború után Bulgáriában a forradalmat, hogy Sztambolijiszi földműveskormányra szerzett becsületet országának a külföldön és nekik sikerült megszerezni Bulgária számára a jugoszláv királyság barátságát.

Beszámoló ikreimről.

(Elbeszéli egy válótéiben levő férj.)

Amikor tegnap értesültem a belgrádi világsodáról, hogy Rantovic Zsivota velükaplanai házunkét éves földművesnek a nyomrából jól kifejtett ikret operáltak ki, hirtelen kellemetlen lélecsnyomás nehezedett rám. Összes daganataim, amelyekkel kitűnően fel vagyok szerelve, hála az erős kéz politikájának, melyet feleségem önagysága rövid házasságom alatt velem szemben folytatott, — nyomban sajogni kezdtek és egy röpké pillanatban eszembe villant, hogy ami megtörténhetett Belgrádban, ugyanaz megtörténhetik itt is, természetesen a helyi viszonyoknak megfelelő arányokban. Egyszóval az az örült gyamu ébredt fel bennem, hogy egy évtizeden belül gyógyuló daganataim egyikében, amelyet egyik bordámon oldalbordám kelte életre egy jól irányzott serpenyő-célibadobással, valami mozog. Először kielégületlen iró ambícióm számlájára akartam írni azt a különös izgást-mozgást, de később rájöttem, hogy nem mind tehetség, ami izog mozog és mind erőteljesebben felülkerekedett bennem az az írás, amelyet Éva is csak sugva közölt jobb sorsra érdemes ösapánkkal.

Mit csirjém, csavarjám, apának éreztem magam.

Azaz, talán helyesebb volna úgy mondani, hogy anyának, de ezzel talán mégis csak elvetném a súlyköt. Még ott nem tartunk, hogy egy apa is anyának érezze magát. Egyelőre tehát csak apának éreztem magam.

— Nem tudtam ellenállni a kísértésnek és felhívtam háromszobás garzonlakásban lakó nőmet, hogy felvilágosítást kérjek tőle különös állapotomra vonatkozólag.

— Mindig tudtam, hogy örült vagy, harsogta a telefonba, de hogy ilyen előrehaladott stádiumba vagy, azt nem.

— Látod, te is megerosztasz balsejtmeimben. — sirtam a telefonba. Hát persze, hogy előrehaladott stádiumban vagyok. Előrehaladott apastádiumban.

— Akkor úgy látszik, megcsaltál. — ripoztotta nőm. — hiszen már egy éve külön élünk!

Beláttam, hogy feleségemtől nem lehettem apa és tovább kutatam emlékezetemben. Egyetlen hómályos pontja volt csak egy évre visszamenőleg dacstelen multamnak, egy nagystül, züllés a hársban, amelynek végső akkordjait illetőleg emlékezetem némileg cserbenhagyott. Tudtam, hogy itt kell keresni valami fix pontot, valami kézzel fogható valóságot, amelyre

apaságomat bázirozhatom.

De nem találtam semmi bizonyosat. Emlékezetem — és ha nem csalódom, az a bizonyos kis nőcske is cserbenhagyott akkor éj szaka. Igen, holtbizonyos, hogy így történt.

Este megtapogattam oldalbordám között kidudorodó daganataim egyikét és heves, lüktető fájdalmat éreztem. Egy félóra elaludtam, de ismét kínzó sajtás figyelmeltetett rá, hogy valami baj van Köpecen. Nyomban felkerestem expresszrengőgépen dr. Kosztics Milovoj belgrádi főorvost, aki már szakértő hasonló ügyekben és erélyesen követeltem, hogy azonnal vágjon be a daganatba. A professzor először húzódozott, de a mikor szemére hánytam fájdalmaimat, gyorsan markotizált és egy ügyes metszéssel feltárta előttem a valóságot.

Csakugyan nem tévedtem, ikrek voltak!

Szép, szőkehajú, csinosan fésült publik, egyik fia, másik lány. Nyomban szelkőzni kezdtek, hogy vigyem el őket a moziba, mert már régen szerették volna megnézni Conrad Veidtet, ebben csak technikai akadályok gátolták őket. Együttal kijelentették, hogy ha meg is pukkadok, ők újságírók akarnak lenni. Alig tudtam lebe-

szelni ikreimet, hogy válasszanak rendesebb pályát. Erre természetesen a futballpályát választották és a mítoszobában rögtön futballmeccst rögtönöztek egy eltévedt spongyával. Ennek már jobban örültem, mert hát — köztünk legyen mondva — a futballozás ma tényleg jól jövedelmező pálya.

Az orvosprofesszor felbuzdult sikerén és összes többi daganatamat és bütykeimet, többek között tyúkuszemetem is felmetszette. — Utóbbiban sajnos csak egy korcszülöttet talált, míg a többiből néhány jól nevelt csecsemő került napvilágra.

Kétségbeesetten számláltgattam őket, hisz gyermekértartási perek garmadája zudult a fejemre, csak azt nem tudtam, ki éltn indítsam. Hatig számláltam, akkor kétségbeesésben — felébredtem.

... Hatig számláltam. Ikreim eltűntek, de közben eszembe jutott az a különös bár-éjszaka. Tényleg a szőke kis nőcske akkor hajnalban nem hagyott cserben. Ha ikreim tényleg megszülettek volna, ellene kellene megindítanom a gyermekértartási pereket.

De ne mondják meg a feleségemnek, mert akkor az én hibámból bontanák fel a házasságomat. Ez pedig nem egészen így van — mint bizonyára értesülvén annak róla

— A juniusi illemcsiny. — mondta Todorov — újból megfosztotta a bolgár népet jogaitól és újból ellenséges légkört teremtett az ország körül.

— Rablás, erőszak, gyilkosságok... — folytatta Todorov — Daszkalovot megvitték külföldre, engem is áldozatul ejthetnek, de ez csak a fehetetlenségüket mutatja. *A szőlői urak haláltáncá rekviemmel fog végződni.*

— A végén Sztambulijszkai politikája fog győzedelmeskedni, addig pedig én nyugodtan folytatom a karikatúra rajzolást, a cikkezést és a versírást, míg csak a bolgár nép vissza nem szöli hazámba.

Zárlat alá helyeztek egy aradi szállodát.

(Perlekednek egymással a tulajdonosok.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi Vadászkürt Kávéház és szálloda féltévesével ezelőtt cserélt gazdát. Az új tulajdonosok Brata János és Bojldár Mosorca szerződésben kölcsönösen biztosították egymásnak az egyenlő jogokat. Az igazgatóványt is mind a két társtulajdonos nevére állították ki, akik a legnagyobb egyetértésben vezették egy ideig a szállodát és a Kávéházat. A legutóbbi hetekben a társak közötti viszonyt elkeseredett harag váltotta fel. Családi okokból kifolyólag Brata értesítette vejét, hogy a társasviszonyt megszünteti és a családi viszonyt is felbontja, mert a leánya válópórt indít ellene. Felhívta vejét, hogy többé ne jelenjék meg a Kávéházban és tartózkodjék minden tevékenységtől, amelyre a cégtársi viszony ezelőtt felhatalmazta.

Bojldár Mosorca az ügyet nem hagyta annyiban és nyilttéri nyilatkozat után a bírósághoz fordult jogai megvédéséért. Beadványában kérte a bíróságot, hogy míg a polgári per eldőli, nevezzen ki egy a szállodára, mint a Kávéházra zárgondnokot. Az aradi járásbíró meggyőződött arról, hogy Bojldár nemcsak a szerződésben, hanem az igazgatóványon is mint teljes jogú társtulajdonos szerepel, elrendelte a Vadászkürt szállodára és Kávéházra nézve a zárlatot. — A bíróság zárgondnoknak a Kávéházra Cotrus Aron hírlapírót, a kiváló román poétát, a szállodára nézve pedig Dolga Imre városi jegyzőt nevezte ki. Egyben értesítették Ciupuliga aradi végrehajtót, hogy a Vadászkürt szálloda és Kávéház összes berendezési tárgyairól készítsen pontos leltárt és a kinevezett zárgondnokokat vezesse be a zárgondnoki vagyona, amelyet az átadástól kezdve kizárólag a zárgondnokok kezelnek.

A végrehajtó már a mai napon megkezdte a leltár összeírását, a mi körülbelül három napot vesz igénybe.

A királyi pár hazaérkezett Belgrádból.

(A miniszterelnök a királynál. —: Megnyitották a parlament mindkét házát. —: Megismétlik az alelnök választásokat.)

Bucurestiből táviratozzák: A törvényhozó testület mindkét házát tegnap megnyitották. Az ülések megnyitása előtt Bratianu miniszterelnök bizalmas értekezletre hívta össze a liberális párt tagjait, ahol a kormány ohaját tudatta a megválasztandó alelnökök személyét illetően. A szenátorok az értekezletre a szenátusba mentek. A szenátus ülését Pherekyde elnök nyitotta meg és kérte az alelnökök választásának megerősítését.

A Kamara ülését Orleanu elnök nyitotta meg. Az ülésen Marcescu, Inculat, Duca, Banu és Florescu miniszterek jelenték meg a kormány képviselőit. Az ülés megnyitása után Duca Külügyminiszter kilencvenkét képviselő aláírásával indítványt terjesztett elő a házszabályok 13-ik szakaszának megváltoztatása iránt, hogy az alelnökök számát négyről hatra emeljék föl. Az indítvány felett holnapután fogják határozni. Ezután következett a Kamara alelnökeinek megválasztása. A szavazás során Bibescu 72, Partea 71, Baftanescu 65, Simionescu 58, Jonescu 42, Gabroniceanu 41 és Gregori 40 szavazatot kaptak. A szavazatok megválasztása után az elnök konsta-

tálta, hogy egyik jelölt sem kapott abszolút többséget, emélfogva a választást holnap megismétlik.

Bucurestiből jelentik: A királyi pár tegnap visszaérkezett Belgrádból. Az uralkodó párt Bratianu Jonel, Bratianu Vintilla, Constantinescu, Vattoianu és Mardarescu miniszterek, továbbá Volnescu Romulus sziguranca igazgató és Nicolescu rendőrprefektus várta a cotroseni állomáson. Az udvari vonaton érkeztek meg Pál jugoszláv herceg és fiatal felesége, akik tovább utaztak Simafába. Dél előtt 11 órakor Bratianu Jonel miniszterelnök kihallgatáson volt Ferdinánd királynál, akinek beszámolt a politikai helyzetről. Bizonyosra vehető, hogy a kihallgatás kapcsán elintézészt nyert a kormány átalakításának kérdése. Erről azonban még semmi sem jutott nyilvánosságra.

— Késnek a lengyelországi vonatok. Bucurestiből táviratozzák: A Lengyelország felől érkező vonatok nyolc órai késéssel érkeztek a fővárosba. Egyes lapok szerint a Lengyelországban kitört nagy vasuti sztrájk okozta a késéseket.

Váltólázban megbetegedett egy egész község.

(A járványterjesztő halastó. —: Vizsgálóbizottság az aradmegyei Holdmészesen.)

(Saját tudósítónktól.) Több ízben foglalkoztunk az aradmegyei Gurahonc mellett levő halastó ügyével, amely már számos egészségügyi vizsgálat tárgya volt. — Évek óta minden nyáron százával betegednek meg a lakosok a holdmészes halastó környékén a veszedelmes váltólázban, amely nemcsak munkaképtelenné teszi az embereket, hanem különböző szervi elváltozásokat okoz. A gurahonci körorvos többször tett jelentést dr. Bradean Athanaz megyei főorvosnak, aki mindannyiszor ki is szállott és megállapította, hogy víz környékén mindenütt szokott ugyan váltóláz előfordulni, különösen forró nyár idején, de olyan hatalmas mértékben nem szokott előfordulni ez a kellemetlen megbetegedés, mint éppen Holdmészesen. Az elmúlt nyáron júniusától augusztusig 160 váltólázos megbetegedést jelentettek a 700 lelkes számláló községből. A megyei főorvos különböző egészségügyi intézkedéseket léptetett életbe, sőt a megyei közigazgatási bizottságnak is jelentést tett, de egy látványosan az intézkedéseket nem tudták teljesen végrehajtani, mert a holdmészesi állapotok rosszabbodtak.

A község lakosai erre kétszáz

alírással kérvényt juttattak az illetékes minisztériumhoz, amelyben azt kérték, hogy sürgős vizsgálatot indítsanak a halastó környékén lakók érdekében. Tegnap Aradra is érkezett Visolani János bucarestii egészségügyi igazgató, a minisztérium megbízottja és tegnap dr. Demian Aurel egészségügyi felügyelő, dr. Bradean Athanaz megyei főorvos és dr. Babutla Todor gurahonci körorvos kíséretében kiszállott Holdmészesre a vizsgálat megindítása céljából. A halastó tulajdonosai azzal érveltek, hogy a kérvénytalálrókat csak a földéhség vezette, mert szerették, ha a hetven holdas halastó is kisajátításra kerülne. Ezzel szemben a vizsgálat megállapította, hogy a hetven holdas mesterséges töltésekkel körülvett halastó a nyári szárazság idején sehoman nem kaphat friss viz pótlást, s a 180 centiméteres víz ennek következtében posványosodni kezd, ami nagyon kedvez a váltólázos csípetést okozó szennyvíz életrekelésének. Megbizonyosodtak arról, hogy az iskolában sem lehet sokszor előadásokat tartani, mert annyira a váltólázban egyszerre megbetegedett gyermekek száma. A váltóláz pedig a lépmeagnagyobbo-

dáson, a lépmeagnagyobbo- és ennek következtében belső elvérzésen kívül is számos belső bajnak a forrása. A kiszállott bizottság abban állapodott meg, hogy az ügyet tudományos uton tovább vizsgálja és ha végleges beigazolást nyert a főnök az emberi egészségre veszedelmes volta, akkor előterjesztést tesznek a fő beszüntetésére vagy olyan intézkedések tételére, amelyek a fő vízének állandó frissen tartását érhetik el. Visolani egészségügyi igazgató a holdmészes szennyvízét magával vitt Bucurestibe, ahol azokat tudományos vizsgálatnak vettk alá.

Az ébredők esküje.

(Friedrich szerint a magyar belügyminiszter nem oldhatja fel az ébredő köztisztviselők esküjét.)

Budapestről táviratozzák: Gróf Mikes János szombathelyi püspök a hécsi Reichspost munkatársa előtt hosszabban nyilatkozott és főleg a legitimista álláspontot fejtette ki. Hosszasan tért ki arra, hogy a konzervatív körök szívesen segédkeznek a kormányban a rendcsinálás munkájában. Éleshangú beszédében még élesebben bélyegezte meg a fajvédők szerepét, akiket a rend és a béke kevéskötőinek nevezett. Tűzőknak jelölte meg őket, akiknek minden törekvésük, hogy a helyzetet állandóan felborítsák.

A keresztény ellenzéki blokk tegnap esti vacsoráján Friedrich István kitért Mikes nyilatkozatára és többek között a következőket mondotta:

— Mikes nyilatkozata súlyos kritika számunkra, de szokatlanul különös az egy püspöktől, akinek a főfeladata nem a politizálás. Ha már azonban püspökre hallgatunk akkor inkább Prohászkyt választjuk. Ha Mikes a mai helyzetet rendnek tartja, akkor nagyon téved, mert ott, ahol a munkás verjétes munkájából nem tud megélni, ellenben a siber megvagvono sodik, ott szó sincsen rendről. Kijelentem, hogy én is legitimista vagyok, de tiltakozom, hogy Mikes bennünket legitimistákat és hű fajvédő fegyverbarátainkat viszonyunkban zavarjon és rendhontóknak nevezzen. A legitimizmust ne sajátítsa ki az arisztokrácia atmoszférája. Bár a fajvédők nem mind legitimisták, mi ezt a kérdést kikapcsoltuk a mai komoly időkhöz méltóan.

Majd foglalkozott a belügyminiszternek azzal a rendeletével, amelyben megtiltotta, hogy a köztisztviselők bizonyos egyesületeknek tagjai lehessenek. Szerinte lehetetlen az, hogy a belügyminiszter egy rendelete fölmentsen akár kit is egy egyesületnek tett esküje alól, amelyet a legnagyobb hatóságok beleegyezésével tettek le a megbízható polgárok ezrei.

— Deferálunk a miniszterelnöknek. — mondotta Friedrich. — hogyha például azt kívánja, hogy lépjen ki mindenki az illető egyesületekből, de olyan hatalmat nem ismerünk el, amely a letett eskü alól feloldhatná. Gyávának és árulónak bélyegezzük azt, aki ezt az esküt a rendeltetére való hivatkozással cserbenhagyja.

Beszéde végén rejtélyes célzásokat tett a fajvédők magas ösz-

szekötéseire és azzal fenyegető zött, hogy a közvélemény a közeljövőben tisztában lesz olyan körülményekkel, amelyekről ma sejteltelme sincsen.

Sport.

Kurunczy cáfol.

(A Racing Club versenyének győztese.)

Párisból jelentik: A Racing Club vasárnapi versenyén a három angol mérőldes sikfutást Duquesne nyerte 14 p. 59.8 mp. Idővel. Tavaly és tavalyelőtt Nurmi, a világrekorder (14 p. 11.2 mp.) volt a győző a Racing Club három angol mérőldes versenyén. Nurmi az idén távolmaradt. A 200 méteres sikfutást a Carbonday nyerte. Ideje 22.4 mp. A 800 méteres sikfutásban szintén francia atléta győzött, Philippi 1 p. 57 mp. idővel.

Budapestről jelentik: Ma érkezett vissza Budapestre Kurunczy Lajos A Racing Club 300 méteres sikfutásának győztese. Kurunczy megcáfolta az „Ujjnemzedék”-nek azt a hírét, hogy a 400 méteres versenyt is ő nyerte volna Paulen Hoff és Carbonday előtt. Kurunczy nem várta meg a kedden tartott négyszázas versenyt, hanem hazautazott, Hoff sem leletett jelen, mert a versenyek megkezdése előtt még szombat a norvég katonai hatóságok távirati utasítására Krisztianiába utazott és a hollandi Paulen sem jelenhetett meg a startnál, mert a 800 méteres távon sem futott.

A svéd-magyar mérkőzés. A svédek ellen felálló magyar válogatott csapatot a szövetségi kapitány a következőképpen állította össze: Fehér (MAC.), Mandl (MTK.)—Hungler II. (FTC.), Kertész II. (MTK.), Orni (MTK.), Blum (FTC.), Braun (MTK.), Molnár (MTK.), Spitz (NSC.), Eisenhofer (FTC.), Solti (SZAK.) Tartalékok: Biri (KAC.), Senkey (MTK.), Fuhrmann (FTC.), Zloch (33 FC.), Horváth II. (BTC.), Opala (MTK.) A szövetségi kapitány merész újítást eszközölt a csapatban. Spitzet, a II. osztály legkitünőbb goallövőjét állította be, aki tavaly Lengyelország ellen posztját fenomálisan föltörte be. Másik szenzációja az összeállításnak a ezedigi Solti beállítás. Késégtelen azonban, hogy ma Magyarországban Soltinál jobb balszélsője van. UTE. játékos az egyesület kérelmére nem szerepel a válogatottban, mert az UTE. ugyanazon Cluion (Kolozsváron) mérkőzik. A svédek a következőképpen állnak fel: Envoji (Stockholmi K.), Lurd (Göteborg), Svenson (Göteborg), Anderson (Göteborg), Möller (Malmö), Hetgeson (Örgryte), Detter (Venersborg), Ringdahl (Norrk), Malm (Djurgarten), Bromenson (Helsing), Rydell (Örgryte.) A mérkőzés bírása Schmiegler tanár (WSC.) s vele jönnek Meisl Hugó és Boas ismert nemzetközi bírók.

Pesti csapat Kolozsváron. Az UTE. vezetősége két mérkőzést kötött le Cluion (Kolozsváron) és pedig október hó 28-án UTE.—Victoria, október 29-én UTE.—Haggihor-KAC. komb. Az UTE. a következő csapatot rándul le Cluionra: Varga, Rosenber, Fogl, Schaffer, Faubach, Reics, Paulusz, Kosa, Jeszmás, Bluhon, Szidon. Csontos és Kelecsényi nem kaptak szabadságot. A csapatot Renner Ferenc kéri

Czája első győzelme. Budapesti hírek: A Fővárosi Cirkuszban ma Czája János, az ismert magyar professzionista birkozóbajnok harmincöt perc alatt legyőzte Sámson amerikai bajnokot. Czája János tudvalevőleg a Fővárosi Cirkuszban Európa bajnokságáért tartott professzionista birkozóversenyek négy győztesét: Schwartzot, Jaagot, Petrovicsot és Sámsonot méltóan hívta ki. Czája ezután a többi három bajnok feljára fogja összmérni erejét és birkozótudását.

A cseh-jugoszláv válogatott mérkőzés vasárnap kerül előtérbe. Prágában. A mérkőzés bírása Braun (Wien.) A csehek vasárnapra complete válogatottjukat állítják ki.

A Svájc-Holland válogatott mérkőzés november 25-én kerül lejárásra. Amsterdamban.

Temesvári sporthírek. Az Unirea—TMTE. óvást tegnap esti ülésen tárgyalta a bírálószék. A fegyelmi tanács kihallgatta a mérkőzés vezető Schuster bírót, aki az Unirea vádjaira kijelentette, hogy az állítólagos handsról nem tud semmit. Holtzot nem faultolták, hanem szabályos összecsapásból kifolyólag esett el. A labda nem jutott túl a goalynál, mert Kriszt kapus csak egyik lábával lépte túl a kapuvonalat, de a labdát előre tartotta s az nem jutott goalba. A bíró vallomása alapján és azt figyelembe véve, hogy kiülről álló személyek egyéni ítélkezése alapján minden egyes mérkőzést meg lehetne óvni, ennek fogva a fegyelmi tanács indokolatlannak találta az Unirea óvását és az alkerületnek annak az elutasítását javasolta. Az alkerület szerdán tárgyalja az ügyet. — Schatz bíró fegyelmi ügyében a tanács nem tudott dönteni, mert még tanú kihallgatások váltak szükségessé. A tanács felkéri a mérkőzésen jelen volt bírót, hogy a kedden este tartandó rendkívüli tanácsülésre jelenjen meg a hivatalos helyiségben.

„A részleges kommunizmus.”

(A magyarországi lakásrendelet hullámai.)

Budapest. Az új lakásrendelettel kapcsolatosan tegnap a háztulajdonosok országos nagygyűlést tartottak. A gyűlés folyamán Kmety Károly kijelentette, hogy a mai helyzet rosszabb, mint a kommunizmus idején volt, mert akkor legalább általános kommunizmus volt, ma pedig részleges. Kifejtette, hogy ma a házvagyon fel van osztva a főbérlet közt. a kik megdöbbenően üzérkednek ezzel. Az üzérkedés módja kétféle: alhérségi uzsora és a lakások eladása. Ezt szerényen lelényesi díjnak nevezték el. Megállapította, hogy a lakbérérmelés ellen a szociáldemokraták agítálnak a leghevesebben, ami természetes is, mert szerinte a szociáldemokraták végső célja a kommunizmus. Ő azonban bízik a kormány szilárd elhatározásában, hogy nem hagyja magát félrevezetni.

Csécsei Nagy Miklós szólalt fel ezután, ak a jelszavas politikát okozta a háztulajdonosok kommunizálása miatt. **Hatszékő dr.** azzal kezdte beszédét, hogy Rakovszky, aki most támadjá a háztulajdonosokat a háboru alatt elzavarta a csendöröket birtokáról és nem engedte a buzáját rekvirálni. A határozati javaslatot kér: kiegészíteni azzal, hogy addig is, amíg a lakások teljesen felszabadulnak a

Lakáshivatalt azonnal szüntessék meg, a megüresedett lakások fellet pedig kizárólag a háztulajdonos rendelkezzen. Ezt a kiegészítést azzal indokolta, hogy szegény ember úgy sem kaphat lakást a Lakáshivataltól, mert azt

Betiltották a temesvári színház pénteki előadását.

(Egy rendőri játékmevonás meglepő epilógusa.)

(Saját tudósítónktól.) **Liuba Valér dr.** temesvári rendőrprefektus ma megtiltotta a temesvári színház magyarországi illetőségű tagjainak további fellépését. A rendőrprefektus intézkedése folytán Lengyel Irén, Vénusz Árpád és Sárvas Rózi vannak kényszerű pihenésre kárfoztatva. Nemrégiben a színészek tartózkodási engedélye körül voltak zavarok, de azok már elintéződtek, a temesvári sziguranca megadta részükre a tartózkodási engedélyt.

Liuba Valér dr. rendőrprefektus intézkedése az volt az oka, hogy a magyarországi illetőségű színészek játszási engedélye még nem érkezett meg a szépművészeti miniszteriumtól és az idevágó rendelkezések értelmében külföldi honos művészek csakis miniszteri engedéllyel léphetnek fel romániai színpadokon. A színház igazgatósága sürgősen intézkedett, hogy a színészek játszási engedélyét Bucurestiből a legrovi debb időn belül elhozzák és akkor a játszási tilalom megszűnik.

Ma estére Marinka a táncosnő című operett volt a temesvári színház műsorán, amely darabnak Lengyel Irén játszotta a főszerepét. A temesvári színház igazga-

Irodalom, művészet

Marinka a táncosnő.

(Bemutató a timisoarai (temesvári) színházban.)

Zsuított nézőtér, lelkes hangulat, rengeteg taps és számtalan új rázás adta meg a csütörtöki színházi est külső keretét. **Fekete Mihály** a szezon slágerének szánta Marinka a táncosnőt, s ha nem tévedünk, cu suit fog eljutni az első jubileumhoz.

Maga a libretto se nem jobb, se nem rosszabb, mint más újabb operettek szövegkönyve és néhol sikerül is — igaz, régi, jól bevált recept szerint — hangos hahotát, vagy drámai feszültséget támasztani.

A partitúra leginvenciózusabb színtét, a második felvonás egy döttjét már régen játszik az összes zenekarok. Sokat rontott, hogy nincs „slagver” s így a zenekar szürke, szintelen.

Az előadás a jobbak közé tartozott, ámbár egy hozzáértő, ügyes rendező sokkal impozánssabb, hatásosabb színpadi képek-ről gondoskodhatott volna. Az első felvonás vége direkte provokálja az ötletet, s ezek helyett sablonos, vidéki finálét láptunk.

Lengyel Irén (Marinka) nagyszerű színpadi alakja, minden bája pompásan érvényesült. Több táncszámát ötször is megismételték,

nagyon meg kell fizetni, arra pedig nincs szükség, hogy néhány ember milliókat keressen lakás-üzérkedéssel. Több felszólalás után a közgyűlés egyhangulag elfogadta a módosított határozati javaslatot.

tóságának ötletes módon sikerült a tilalomról származott zavart át-hidalni, amennyiben a hiányzó szereplőket másokkal helyettesítette. Lengyel Irén szerepét Horváth Mici játszta és így az az érdekes helyzet állott elő, hogy az aradi színgazgató felesége Temesváron a temesvári színgazgató felesége pedig Aradon játszik.

Ma este váratlan fordulát állított elő ebben az ügyben. **Fekete Mihály** színgazgató kiment a függöny elé, hogy a szerepcserét bejelentse. Bejelentését a következő szavakkal kezdte meg:

— Hölgyeim és uraim! Van szerencsém tisztelettel közölni Önökkel, hogy felsőbb lialatom intézkedése folytán Lengyel Irén, Sárvas Rózi és Vénusz Árpád nem játszhatnak és helyettük Horváth Mici, az aradi színház primadonnája, Somlyó Rózi és Bodor Jenő lépnek fel az operett szerepeiben.

Alig ment azonban a színgazgató a színpalak mögé, ismét a függöny elé lépett és bejelentette a közönségnek, hogy a mai előadás, ügyészi intézkedésre elmarad. A közönség a bejelentést nagy izgalommal vette tudomásul.

Sárvas Rózi (Daisy) roppant kedves volt, különben táncolt, fessen öltözködött. A férfiszereplők között első helyen kell említenünk **Vénuszt**, akinek kellemes, csengő tenorja nagyszertien érvényesült és **Horváth Lászlót**, aki bebizonyította, hogy operettekben is lehet kiforrott drámai alakítást produkálni. Nem tudjuk, miért dugja el a rendező az I. fináléban hátul a kórusban? **Szabadjkai** teljesen félreismerte a Kegyelmes ur alakját. Ez nem herringkereskedő, hanem angol követ s minden bárgyúsága mellett is tetőtől talpig gentleman, tehát finom szalonszerep. Jó volt Zilahi is.

A zenekar meglehetősen jól tartotta magát, dacára annak, hogy csak két zenekari próbájuk volt. **Dési és Szabadjkai** izléstelen hatásrontó extempozéik úgy az előadást, mint a temesvári színpadot egyenesen mucsai nivóra süllyesztik. A darabot Dési rendezte. (—el.)

* **Az aradi színház heti műsora.** Szombat: Szerencsetánc. Sarkadi Aladár vendégfelléptével. (C.) Vasárnap este: Aranykakas. Énekes bohózat. Sarkadi Aladár vendégfelléptével. (A.) Hétfő: Bátor Salamon. Sarkadi Aladár felléptével. (B.)

* **A temesvári színház műsora.** Szombaton délután 3 óra: kor és este, vasárnap délután és este: Marinka a táncosnő. Sárvas Rózi, Lengyel Irén és Vénusz Árpád fellépésével

* Horváth Mici igazgatója az aradi színházat. Ma az a hír terjedt el a városban, hogy Róna Dezső, az aradi színház igazgatója, a színház vezetését átadta feleségének, R. Horváth Micinél, mert megrongálódott egészségi állapota miatt képtelen tovább a színház vezetésére. A Közlöny munkatársa beszélgetett Róna Dezsővel, a ki kijelentette, hogy a színház vezetésével járó anyagi közködések annyira kimerítették, hogy nem képes dolgozni és ma este is csak azért hagyta el a lakását és ment a színházhoz, mert Horváth Micinek váratlanul át kellett utaznia Timisoarára. Holnap vagy holnap után Róna Dezső időközlellyre utazik, hogy rendbehozza kimerült idegét. A színház vezetését pedig természetesen a hozzá legközelebb állónak, a feleségének adja át.

* Aradi színházi hírek. Sarkadi Aladár aradi vendégfelléptei állanak most az érdeklődés központjában. A hírneves és közkedvelt kiváló komikus három estére sikerült megnyerni a színház igazgatóságának és ezen három estén legpompásabb szerepeit ismerteti meg az aradiakkal. Szombaton a Szerencsetáncban kezdi meg vendégjátékát és ebben a színházi páholynitogatót alakítja. Sarkadi Aladár játszotta annak idején ezt a szerepet egy Bécsben, mint Budapestens ragyogó humorával olyan kacagtató figurát csinált a páholynitogató hálás szerepéből, hogy a két nagy metropolis közönsége valósággal elhalmozta szeretetével. Aradi partnerei Balogh Böske, Fáskesti Maca, Tibor Lóci, Sebestyén, Selmezi, Mészáros és mások, akik a vendég mellett az operett főbb szerepeit játsszák. Vasárnap este az Aranykakas énekes bohózatban folytatja vendégfelléptét Sarkadi, aki ebben a rendkívül bájos darabban mint Dachselmeier Nemesi lámpagyáros nevette meg az aradiakat. Hétfőn prózával, a Bátor Salamon bohózatban bucsuzik Sarkadi Aladár, aki ezzel a szerepével a nyár folyamán már egy feledhetetlen estét szerzett az aradi publikumnak. A vendégesték előadásait rendes helyiségekkel, bérletben tartják meg.

* Temesvári színházi hírek. Marinka a táncosnő beváltotta a hozzá fűzött reményt, minden előadására tömegesen váltják a jegyeket, úgy hogy azoknak, akik jóhelyekre tartanak igényt, aijánlja a színház, hogy előre váltják meg jegyeiket. Különösen felhívja a színház igazgatósága a közönség szíves figyelmét a szombat délutáni előadásra és arra az engedelményre, amelyet a szombat délutáni gyermekelőadás kedvezményeképpen a színház a közönségnek ad. 10 esztendő aluli gyermekeknek nem kell jegyét váltani, csak a felnőtt kísérő jegyét kell fizetni. Szombat délutáni előadás is éppen olyan gondos, ugyanabban a szerencsés körülményben kerül színre, mint az esti előadás. A Marinka a táncosnő egyébként a szombati és vasárnapi előadásokon túl, a jövő héten nagyon érdekes utabbi szereposztásban is színre kerül. — Fekete Mihállyal a címszerepben a jövő héten, szerdán este rendezés színházi helyiségekkel Othello kerül színre. Erre a szenzációs előadásra, amely igazi próbaköve lesz a nagyszerű drámai társulat hódító erejének, jegyeket már is lehet váltani. Alig van város Erdélyben, amelyben Fekete Mihály nem játszotta Othello-t, de Timisoarán ez a komisszal fogja először játszani. Desdemona-t Erdély legkiválóbb

hősnője fogja játszani. Jágo-t a kiváló jellemszínész, Sipos Zsigmond. A díszletek beállítása, a világítási effektusok nagyszerűsége emelni

Két évvel meghosszabbítják a lakbérleti szerződéseket.

(Az igazságügyminiszter új lakbértörvénytervezete.)

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyi miniszter végleg elkészítette az új lakbértörvény tervezetét. Az új törvény két évvel meghosszabbítja a jelenleg érvényben levő lakbérleti szerződéseket. A kiskereskedők, a kisiparosok, a szövetkezetek és a népbankok által fizetendő bérösszeg az 1916. évi bérösszeg. A nagyratárok, nagykereskedők bérösszegei szabad egyezkedés tárgyát képezik. A mennyiben azonban a törvény életbeléptetésétől számított 15 napon belül a felek megegyezni nem tud-

Különös családi botrány egy szállodában.

(Egy fiatal férj sorozatos könnyelműségei.)

(Saját tudósítónktól.) Súlyos botrány színhelye volt tegnap későn este egy aradi szálloda, a melynek egyik szobájából a rendőrségre kísérték a botrány okozóit. K. B. aradi tisztviselő tegnap este a Vadászkiút étteremben vacsorázott egy aradi táncosnővel. Egy néhány üveg hegyaljai elfogyasztása után emelt hangulatban hagyták el az étterem helyiségét, hogy a szálloda egyik szobájában folytassák kettősből mulatozásukat. Este tíz óráig nyugodtan aldozhatott a fiatal pár az Amor és Mámor istenének, de tíz órakor nagyon kellemetlen incidens zavarta meg együttlétiüket. A férfi ugyanis elkövette azt a könnyelműséget ez előtt egy esztendővel, hogy megnősült, sőt könnyelműségét tetézte először is azzal, hogy feleségének találkozt adott a Vadászkiút éttermében, másodsor pedig azzal, hogy a találka idejét egy idegen hölggyel töltötte a szállodában. A feleség megerkezett a megbeszélte időben és hiába kereste a könnyelmű férjet. Később tudtára adták, hogy a szép szőke táncosnő társaságában eltávozott. A fiatal asszony méltó felháborodással és éles detektívizmussal kezdett kutatni a csapodár férj tartózkodási helye után és így sikerült megtudni, hogy éppen abban az időben az egyik szállodai szobában turbékol csábítójával vagy csábítottjával. A fiatal asszony megmondolás nélkül rohant fel az emeletre és most derült ki, hogy a férj elkövette a harmadik nagy könnyelműséget is: elhagyta bezárni az ajtót.

Hogy azután mi történt az könnyen elképzelhető. A hangos kiabálások, a fájdalmas viták, amelyek az intenzív közelharc következményeképpen hagyták el a tán-

fogja a kiváló ensemble kísért. Othello-t a színház bemutatja majd munkáscsoportok és iskolai előadás keretében is.

nak, a bérösszeg megállapítására a bíróság illetékes. Azon egyen lakbérleti szerződése, akinek évi jövedelme meghaladja a kétszázötven ezer lejt, nem esik a törvény védelme alá. A bérletek után fizetendő összeg azonban egyetlen egy esetben sem haladhatja túl az 1916. évben fizetett bérösszeg tízszeresét. Azon háztulajdonos, aki a törvény ellen vét uszora törvénybe ütköző büncselekményt követ el és két hónapig terjedő fogházzal, valamint 10.000 lei pénzbírsággal büntetettik.

cosnő piros ajkát, odacsodítotték előbb a szálloda személyzetét, majd egy közelben posztoló rendőrt és detektívét. A megjelent rendőrségi embereknek nagy harcába került, hogy a veszekedőket lecsillapítsák, aminek megtörténte után a rendőrségre vitték az összes szereplőket. A rendőrségen nyilvános botrány okozásáért azonnal őrizetbe helyezték a férjet és a táncosnőt, a fiatal asszonynak megkegyelmeztek és hazaengedték. A fiatal asszony azonban úgy látta, hogy elég büntetésnek találta férjének az eddig okozott kellemetlenségeket, visszament a rendőrségre, a hol kérésére átadták neki a megbánástól könnyező férjet és a táncosnőt is szabadonbocsátották, aki még az este szórakoztatta klasszikus táncával Arad mulatozó közönségét. A botrányt okozók ellen azért folyik az eljárás.

Temesvár volt alkalmazottainak kilakoltatási pöre.

(Elutasította a város keresetét.)

(Saját tudósítónktól.) Temesvár városa kilakoltatás iránti pert indított városi bérházainak több olyan lakója ellen, akik a háború előtt városi alkalmazottak voltak, de a háború idején megváltak a város szolgálatából. A város azzal indokolta kilakoltatási perét, hogy a lakók megszűntek városi alkalmazottak lenni és így nincs joguk a város házaiban lakni. A lakók viszont azzal érveltek, hogy a várostól nem természetben kapták a lakást, hanem a lakásért rendszeresen fizettek bért. A járáshírségi tárgyalás alkalmával elrendelték a lakók kilakoltatását és ma fellebezés folytán ma került az ügy a temesvári törvényszékhez. Sas Ernő dr. a lakók képviselője kifejtette, hogy a lakók rendszeres lakbért fizettek és így rájuk is vonatkozik a lakbérleti szerződések meghosszabbításáról szóló rendelet. A törvényszék elfogadta a lakók védőjének érvelését és elutasította a város keresetét.

HIREK.

Változások

a menetrendben

(November 1-én új vonatpárok közlekednek.)

(Saját tudósítónktól.) Arad és Temesvár között új gyorsvonatpárt állítanak be, mely Temesvárról 11 óra 25 perckor indul, Aradra érkezik 12 óra 51 perckor. Aradról indul 14 óra 33 perckor, Temesvárra érkezik 15 óra 55 perckor.

Motoros személyvonat indul Aradról 8 óra 30 perckor, Temesvárra érkezik 10 óra 01 perckor, Temesvárról indul 16 óra 40 perckor. Aradra érkezik 17 óra 40 perckor.

Az eddig Arad—Gurahont között közlekedő 19. számú motoros gyorsvonat Brádig fog közlekedni, indul Gurahontól 22 óra 07 perckor, érkezik Brádra 23 óra 36 perckor.

A 197. számú személyvonat Aradról indul 13 óra 45 perckor, Brádra érkezik 20 óra 42 perckor. A 219. számú személyvonat Vingáról indul 5 óra 23 perckor, Aradra érkezik 6 órakor. A 220. számú személyvonat Aradról indul éjfél után 28 perckor, Vingára érkezik 1 óra 10 perckor. A 221. számú személyvonat Vingáról indul 9 óra 11 perckor, a 222. számú pedig Aradról 6 óra 28 perckor. A 223. sz. Vingáról indul 14 óra 15 perckor, a 224. számú Aradról 12 óra 27 perckor. A 225. számú személyvonat Vingáról indul 20 óra 53 perckor, a 226. számú pedig Aradról 19 óra 26 perckor. A 315. számú vegyesvonat Aradról indul 17 óra 22 perckor, Borosjenőre 21 órakor.

— Az aradi prefektus hivatalában. Georgescu János belügyi vezérfelügyelő, Aradvármegye prefektusa ma hazaérkezett Bucurestiből és ismét átvette hivatalának vezetését.

— Szabadságon az aradi szigurancafőnök. Popescu Haralamb, az aradi állambiztonsági hivatal főnöke a mai naptól kezdve hosszabb szabadságra ment. A belügyminiszter Vulpe József helyettes főnököl bízta meg a hivatal vezetésével.

— A katolikus státus világi elnöke. Clairól táviratozzák: A katolikus státus tegnapi ülésén báró Jósika Gábor világi elnökké választották.

— A parasztpárti és a néppárti együttes ülése. Bucurestiből jelentik: A néppárt és a parasztpárti végrehajtó-bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen a jelenlegi politikai helyzettel szemben tanúsítandó magatartás ügyében tanácskoztak. Határozatot azonban nem hoztak.

— A temesvári megyei ülése. November elsején nyitják meg a temesvári megyei ülést. A megnyitó ünnepségen Cosma miniszter is részt vesz. Az előadások november másodikán kezdődnek.

— Kinevezés. A belügyminiszter Bejan Romulus aradi megyei jegyzőt prefektusi titkárrá nevezte ki. A kinevezés ma érkezett meg az aradi prefektúrához.

— Női és férfi kabátelmék legolcsóbban Strasser cégnél kaphatók.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINK B. FIGYELMÉBE! Tekintettel a lap-előállításával járó horribilis költségekre, arra kérjük t. vidéki előfizetőinket, hogy a Közlönyért való előfizetésüket haladéktalanul küldjék be a kiadóhivatal címére, mert ellenkező esetben kénytelenek lennünk lapunk kikiadását beszüntetni.

— Aradi anyakönyvvezetői ki-nevezések. Az új anyakönyvvezető ki-nevezéséről szóló híreink kiegészítésül közöljük, hogy Csáby István helyettes anyakönyvvezető lemondott állásáról és a belügyminiszter Sper-nec Jánost és Agoston Zsigmondot nevezte ki helyettes anyakönyv-vezetőnek.

— Villamoszavarok Temesváron. Ma délelőtt a temesvári villamos-művek egyik gépe elromlott és emiatt a villamosközlekedés az egész városban megállt. A gépet két héttel ezelőtt kapta vissza a vállalat Budapestről, ahol javítás véget volt. Az áramszolgáltatási zavarok miatt beszüntették a villamosközlekedést és az ipari vállalatok részére való áramszolgáltatást és csupán világi-tási célokra szolgáltatott áramot a timisoarai villanygyár.

— Feminista kongresszus Bucu-restiben. Bucurestiből jelentik: A kisanant államainak feministái no-venber hó 4-ükén Bucurestiben kon-gresszust tartanak. A kongresszu-son Románia, Lengyelország, Cseh-szlovákia és Jugoszlávia, valamint Görögország feministái képviseltetik magukat.

— Újabb fordulat az ottacai vám-csempészet ügyében. A nagy port felvert ottacai vámcsempészes három szereplője — mint ismeretes — vizsgálati fogságban várja az ügy folytatását. A védők közé ma be-lépett dr. Ispravnic Sever aradi ügyvéd is, aki a védelem nevében beadvánnyal fordult a vizsgálóbíró-sághoz és abban helyszíni szemle el-rendelését kérte, hogy ez alkalom-al megállapítsák a vámhivatal könyveiből a csempészes számbeli adatait. Az aradi törvénytörvényszék vizsgálóbírája Mandru Miklós királyi ügyésszel ma ki is szállt Otlacára, ahol megállapították a védelem által kért adatokat. A bizottság tagjai a vizsgálat adatait nem közölték a sajtó tudósítóival.

— Megvádolt rendőrkommisszár. Tudor György nagykomlói határ-rendőr alkomszár ellen a csem-pészesnek annak idején feljelentést tett, hogy egy lány ellen erőszakot akart elkövetni és hogy hivatalos hatal-mával visszaélt. Ma tárgyalta a ti-misoarai törvénytörvényszék az ügyet és mivel a vád nem nyert beigazolást, a törvénytörvényszék felmentette az alkomsz-zárt. Az ügyész megfellebbezte a törvénytörvényszék határozatát.

— Café Patria. Kabaré és Bar Timisoara. Gyár. Str. 9 August.

— A Diana vadászársaság tag-jai felkértek, hogy fegyvertartási engedélyüket hétfőn, reggel 8—9 óra között a társaság titkárnak Arad, Luther-utca 3. szám alatt okvetlen leadni sziveskedjenek.

— Haladás előadás szombaton délután, 6 órákor igen tartalmas mű-sorral a Kulturpalota nagytermében.

— Dr. Lukács Jóni szabadságáról visszatért. Rendel. d. e. 8—9, d. u. 3—5 Arad, Boulevardul Regele Fer-dinánd No. 22. (József fő-út szög-út 12.) Telefon 7—93.

— Leesett a kocsirol. Várhelyi Fe-rence Sztancsófalváról jött be Ti-misoarára kocsival. A gyárvárosi Maroccaner szálló előtt le akart szállani kocsijáról, de lovai elindul-tak és az asszony oly szerencsétlenül esett le, hogy agyarázkódást szen-vedett. A mentők a kórházba szállí-tották.

— Merénylet aggasztán. Törő-dött, ősz, fehérhajú 76 éves aggasz-tván, Gyulvezán János románkécsai lakos állott ma a timisoarai törvény-szék előtt azzal vádolva, hogy uno-kájának 16 éves felesége ellen me-renyletet akart elkövetni és a vona-kodó asszonykába késsel többször beleszart. A tárgyaláson nem nyert beigazolást az öreg erőszakos ki-sérlete, de mert több késszurása kö-vetkeztében a fiatal asszony hat hé-tig tartó orvosi kezelésre kényszerít, súlyos testi sértés miatt két havi és 10 nai elpazarásra ítelték az aggasz-tyánt. A törvénytörvényszék két hónapot a vizsgálati fogságból kitöltöttnek vett. A vén szerelmes nagy hálálko-dással vette tudomásul az enyhe íté-lelet.

— Versenyhírek. Diana sósbor-szesz minden vonalon győzött.

— Aradi rendőri hírek. Kadinszky Jenő aradi lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy értékes téli-kabátját az Unirea kávéházban ki-cserélték egy rossz kopott kabáttal. A rendőrség megindította a nyomozást. — Korin Gusztáv feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy la-kásából több értékes fémterméket loptak el. A rendőrség nyomoz.

Az áldetektív bűnei.

(Tömegesen jelentkeznék a fellelöntök.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi negyedik kerületi rendőrség által letartóztatott Landwehr Gusztáv elegáns megjelenésű áldetektívet ma reggel a rendőrségtől átkisér-ték az ügyészség fogházába. A vizsgálat az áldetektív ellen befe-jezettek látszott, mert a zsaro-lási vádat nem lehetett ellene be-bizonyítani, ezért csak őmbitorlás büntetése ellen indult meg ellene az eljárás. A Közlöny híradására az-után ma délelőtt tömegesen jöttek az aradi kereskedők jelentést ten-ni a rendőrségre, akiket Landwehr Gusztáv mint detektív különféle ürügyek alatt megzsarolt. A szél-hámos merészségére jellemző, hogy tegnapelőtt reggel bemélt Durr Kocsárd tiszteltetésébe, meg mutatta a cég főnökének hamisi-tott detektívigazolványát és komoly hangon követelte a számlák felmutatását. A mítsem sejtő ke-reskedő átadta neki a számlákat, majd az árúkat vizsgálta felül. — Többek között angol felírású szap panokat és likőröket talált, amelye-ket lefoglalt, mert amint mondot-ta, ezeket az árúkat külföldről csempészték be és nem szabad Romániában árusítani. Sőt a meg-döbbsent kereskedőnek nagyobb büntetést helyezett kilátásba. — Később embereket hozott magával és a lefoglalt „csempész” árúkat

elszállította. Az áldetektív még a megtalálta a nevét. Landwehrt rendőrségen is vártig hangoztatta, hogy ő valódi detektív, de a kör-d-öztek kástromában a rendőrség ják ellene a további eljárást.

A házasságszédelgő Hohenlohe herceg.

— Svendótois tárgyalás a bécsi bíróság előtt. — A léprecsalt bucuresti nő. —

Bécsből jelentik: Előkelő vād-lolt jelent meg ma délelőtt a bécsi törvénytörvényszék előtt. A vádlott Ho-henlohe-Ohringen Sándor herceg. Azaz csak volt herceg, mert az uralkodóház, amelynek az előkelő származása herceg egymást kö-vető szélhámosaival sok fejto-rest okozott, 1895-ben arra kény-szerítette, hogy hercegi címéről „önként” mondjon le. A herceg ak-koriban a württembergi belügymi-niszter jóváhagyásával Oabel-stein bárónak nevezte el magát. — Mint báró azonban ép oly nyugod-tan szélhámoskodott tovább, mint ahogy herceg korában megszok-ta, amíg a végzet végre utol nem érte egy feljelentés formájában, a melyet egy Franz Kreutze nevű polgári egyén adott be az előkelő Kalandor ellen.

Az ötvenkétéves arisztokrata világéletében tekoztó volt, ugy, hogy amikor családja könnyelmű sőget folytán gyámság alá helyez-te, nem riadt vissza attól, hogy a foggyufurtabb eszlőözökkel pénzt csikarjon ki azoktól, akiket nevé-vel és fellépésével megszédített.

1919-ben a herceg Bécsben te-lepedett meg. Első utja az osztrák fővárosban Kóburg Lujzához veze-tett, akít alaposan meg akart pun-polni. A hercegnőnek azonban ma-gának sem volt pénze s különben sem érdekelté a herceg. — Végre akadtt egy nő, akinek áronponált a bárói név s ez a hölgy 500.000 ko-ronát ígért az arisztokratának, ha elveszi feleségül. Az eladósodott arisztokrata elfektuálta a jó tüzle-t, azaz elvette a nőt s egyben el is búcsuzott tőle. A házaspár egy pillanatig sem élt együtt, ezzel szemben azonban az 500.000 koró na ts hamar elfogyott. Ujra meg-kezdődött a nyomorgás, a báró egyre olcsóbb szállodákba hurcol-kodott át, de a portások és pincé-rek már mindenütt annyira ismer-ték, hogy még a szobaszámját is előre fizettékél vele. 1922 őszén a báró teljesen pénz nélkül állott, nyakig eladósodva. Ebben a hely-zetben arra határozta el magát, hogy újra eladja nevét és újra megházasodik.

Ezuttal két hölgy is pályázott a bárónál címre. Az egyik, egy osz-trák, azonban nem jött számítás-ba (éppen akkor esett az osztrák korona), a másik, egy bucuresti

hölgy, jobban megfelelt. A báró őszintén feltárta menyasszonya előtt helyzetét, mire megállapod-tak abban, hogy a vőlegény Bucu-restbe utazik, ott megismerkedik a családdal, az ut és ottartózkodás költségeit a család viseli s mihelyt elvállik első feleségétől, megháza-sodik. A báró valóban megtekin-tette a román fővárost, néhány kel-lemes hetet töltött leendő családja körében, s aztán néhány ezer leiel, amit apanázsából megtakarított, visszajött Bécsbe. Itt ujra foly-tatta kedélyes legényéletét, amíg a leiek elfogytak.

Megismerkedett két bécsi kis-uzsorással s felszólította őket ar-ra, hogy leendő házasságát finan-szirozzák. Az illetőknek azt mon-dotta, hogy ha román milliómos lesz, akkor majd szénbányák ki-aknázásával fog foglalkozni, de már most elő akarja készíteni a bányatulzleteket s mindenesetre készpénzre van szüksége. Ezekkel a mesékkel sikerült a panaszos Franz Kreutzeről 20 milliót ki-csalnia.

A mai tárgyaláson a bíróság kihallgatta a vádlottat és a tanu-kat. Az egyik tanu vallomása sze-rint a báró igen gyakran hívta egybe értekezletre hitelezőit, hogy üzleti terveiről beszéljen velük. — Az ügyész szemére veté az egyik hitelezőnek, hogy nem jegyezte fel pontosan a báró tartozásait. A védő megjegyzi erre, hogy ga-vallérnak az adósságsáit nem szok-ták számon tartani.

A tanukihallgatásokat holnap folytatják, itálethirdetésre ts hol-nap kerül a sor.

Aradi mozihírek.

— Az Apollonak világszenzációja van. Bemutatásra kerül egy film, egy csodásan nagyszerű alkotás, amely a megcsinálójának hirt, dicsőséget, nagy nevet szerzett, mert olyan csodás filmatrakciót produkált, mely-nek alig akad párja. Az Atlantida ez, a titokzatos csodák filmje, a minden idők legpazarabb és legszédülete-sebb méretű filmkolosszusa, mely Pierre Benoit, a nagy francia regény író világhírű regéneve után, két ka-tonatiszt mámoros és vérzsibbasztó kalandjait eleveníti meg a kéj és bü-nös gyönyörök birodalmában. Az Atlantida messze fölülmulja az ed-dig látott filmek gyöngyeinek: A hindu siremlék, a Sodoma és Co-morha és a Mabusse-filmek szin-vonalát s olyan művészi és érzéki

Játványosságot nyújt, amelyben még nem volt része a közönségnek, amely minden előadásában zűrlésig megtöltötte az Apolló nézőterét s csodálattal adózott a pompás, utólrághetetlen filmremeknek, amelyek első része még keddig látható az Apollóban.

* Sarkadi Aladár fellép a színház mozielőadásain. Az aradi városi színházban szombaton és vasárnap délutánonként a Sphinx című nagyszabású 6 felvonásos mozifilm kerül bemutatásra. A darabban a főszerepet a világhírű moziprimadonna: Francesca Bertini játssza. A szombati mozielőadás délután 4 és 6 óra között kezdődnek. A mozielőadások érdekességét nagyban növeli, hogy a kiváló budapesti vendég, Sarkadi Aladár és a színház primadomája, Horváth Mici minden alkalommal magánszámokat fognak előadni.

— Szombaton és vasárnap a mozi-

előadásokon kívül a színház a rendszeres esti előadásokat is megtartja.

* Kéltékü ember címmel fantasztikus, idegizgalmas filmtörténet arat sikert az Urániában; a filmben Conrad Weidit csillogtatja nagyszerű színjátszó talentumát. Doktor Geayd fel-fedez egy olyan szert, amely elváltoztatja az emberi alakot. Ő is beveszi s a sugártermetű szép emberből tőpörödött gnóm lesz, amely akarata ellenére a bünök halmazát követi el. Kifogy a szerből, nem tudja visszakapni régi alakját s kétségbeesésében megöli magát. A szenzációs érdekességű film, amelyet a közönség nagyszerű elragadtatással élvezett, még szombaton szerepel az Uránia műsorán.

* A sötétség gyermekei az Uránia vasárnapi bemutató szenzációja, amelynek főszerepeit Huszár Károly, Götzke Bernát és Levka Mária játsszák.

LEGUJABB.

Nagy izgalom Németországban a várható kormányválság miatt.

Berlinből táviratozzák: A hadügyminiszter elrendelte, hogy minden olyan munkást, aki a víz vagy a gázműveknél vagy a kórházakban dolgozik és sztrájkba lép, halállal büntetnek.

Londomból táviratozzák: Az északamerikai egyesült államok külügyi államtitkára ma kijelentette, hogy Amerika teljes erejével részt kíván venni Európa új-építésének munkálataiban és feltételei ugyanazok, mint amely-

ket múlt év december havában tett.

Berlinből táviratozzák: A szociáldemokrata pártok baloldali frakciója követeli, hogy miniszterei a párt vonja ki a kormányból. Valószínű, hogy a párt legközelebbi ülésén teljesíti ezt a kívánságot. A várható kormányválság miatt nagy izgalom van az egész országban és az áruk óriási mértékben emelkednek.

A berlini kloaka-sajto.

(Nyíltan zsarolnak a szennylapok hátszájaiban.)

(Berlini levelezőnk től.) A cenzúra Németországban éppen olyan szigorú, mint a világháborúban volt. A kormány kiméletesen cenzurálja azokat az akár hal, akár jobboldalról szóló cikkeket, amelyek politikailag izgató tartalmúak. De nem terjed ki a kormány figyelme a nagy mértékben burjánzó kloaka-sajtra, amely specialitása ennek a nyomorgó, bűnös városnak. A szenzációt hajlászó, pervers és pornograf lapok egész tömege riasztja vissza az izléses embert az újságárúsító hó déktől. Ilyenek a „Berliner Nachrichten“, „Berliner Beobachter“, „Berliner Neueste Nachrichten“, „Berliner Nachtpost“ és az „Aréna“. Terjedelmük 4-8 oldal és kétszer. Háromszor jelennek meg hetenként. Külsőleg olyanok ezek a lapok, mint akár melyik nagy német napilap, — de, — hogy izelőlőt nyujtsunk e szennysajtó termékeiből, leközlünk egy címet a „Berliner Aréna“ című lapból:

„Modern sexual-bűnösök“ Berlini alkalmi prostituáltak. — Kényszerzűlések. — Berlini társadalomborély. — Halál a fajtalankra.)

A Berliner Nachtpost például a „Friedrichstadt szadista kínzókamrájáról“ ígér leleplezéseket.

Még a címeket is borzongva írrom, példánk: „Szerelmes hullacsonkítók“ vagy „Gyilkos leánykereskedők“. A Grossberliner Nachrichten a film-műtermekben folyó „borzalmas orgiák“-ról ír.

Azonban csak a címek ilyen vésések. A címek alatt hazug, langyos históriák vannak, vagy pedig unalmas, minden lexikonban olvasható, székszerű értekezések.

A tulajdonképpeni erkölcsstelen tobzódik. Ebben a rovatban, úzenetek formájában egész nyíltan zsarol a „szerkesztőség“.

Közlünk egy ilyen üzenetet: „Kíváncsi“: Mi is meglüveltük azt az anyagot, amelyet velünk közlött és kiméletesen fel fogjuk használni azt! Egyik legközelebbi számunkban le is nyomtatjuk az ön által említett drezdai házvásárlási ügyet, amelynek S. igazgató ur a főhőse“. Persze a „leleplezés“-ből nem lesz semmi, mert S. ur. Drezdából ész nélkül fizet ennek a sajtotípusoknak. Egy másik üzenet: „Zedel: Nyomon követtük a nős P. K. vezérigazgató urat, amikor R. Magda kisasszonnyal tegnap éjszaka a Mercedespalotából egy kis hotelbe ment. Indiszkrétció lenne, ha ezt közölnénk a vezérigazgató neje ónagságával“. Az „Aréna“ című lap pedig egyenesen rászzegezi a revolvért Norbert C...r urra, Berlin SW és ezt fizet neki

ebben az erkölcsstelen rovatban: — „Tudunk a kis tüzveszről, de nincs oka félni tőle, ha fellátogat a szerkesztőségbe...“

Az anyagot ezekhez a zsarolásokhoz jól fizetett ügynökök és zugdetektívirodák hajtják fel. Köz tudomása Berlinben, hogy e posványlapok magas áron vesznek „típpeket“ e zsarolásokhoz.

Ilyen sajtóállapotok vannak Németországban. A tisztességes, komoly lapok irtóhadjáratos indítottak e kloakatermek ellen, amelyek főleg a komoly német zsurnalisztika presztizsének ártanak.

Közgazdaság.

= Aradi hetipiac. A mai aradi hetipiacon az áruk a következők voltak: Tej literje 6—6.50, tojás 1.80—2 lei, vaj 70—80 lei. A gabonapiac árai a következők: nullás liszt kilója 9—9.50 lei, főzöliszt 8—8.20, kenyerliszt 5.50, buza 500—550, rozs 460—480, kukorica 490—500, zab 390—400 lei métermázsánként. Az állatvásáron az áruk a következőképen alakultak: sertés 39—40, borjú 17—20, szarvasmarha 12—16 lei kilogramonként élősúlyban.

— Árverés az aradi vámhivatalnál. Folyó évi október hó 30-án délelőtt 9 órakor az aradi vámhivatalnál különböző árut árvereznek el. Az árverésre kerülő áruk jegyzéke az aradi vámhivatal aitiaián van kifizésztve.

= Az aradi cég hivatalból. Az igazságügyminiszter rendelkezése értelmében, mint ismeretes, a Brád és környéki községekből a cégjegyzéket ezután nem a dévai törvénysezék, hanem az aradi fővárosi céghivatalába kell bejelenteni. Ennek alapján a likvidáló Bucsavai Takarékpénztár ma már az aradi céghivatalba jelentette be, hogy a felszámoló bizottságból dr. Schulhoff Zsigmond és Blum Zsigmond tagok kiléptek és helyükbe Papp Miklóst és Romanetró Miklóst választotta be a legutóbbi közgyűlés. — Soltész Tibor aradi lakos a Matei Corvin-utca 1. szám alatt cerna és rövidárkereskedést nyitott. — Milivoj Radován, akinek eddig textilkereskedése volt, bejelentette a céghivatalban, hogy ezentul kenderrel kereskedik. — A körösbánvai Hangya Szövetkezet legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy címét Cooperativa Romanul-ra változtatja. A szövetkezet új igazgatóságai tagjai a következők: dr. Germán Joe Aradvármegye alispánja, Bolboca Miklós, Turicu Miklós, Ruszka János, Kompa József, Román János, Iucika Péter, Mice Pál és Boka Miklós.

Aradi valutaárak. (Október 26.) Francia frank 12.30, svájci frank 37.50, dollár 215, dinár 2.30, szekol 6, lira 9.35, angol font 9.40, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.0031. Kifizetések: Budapest külföldi 85, belföldi 135, Bécs 335, Prága 6.25, Zürichi 37.70, Milano 9.40, London 950, Páris 12.40, New York 212.50, Belgrád 2.45.

Temesvári valutaárak. (Október 26.) New York 211, dollár 215, London 942, angol font 950, Pá-

ris 12.16, francia frank 12.40, Zürichi 37.35, svájci frank 37.25, Belgrád külföldi 2.45, belföldi 2.36, dinár 2.32, Prága 6.18, szekol 6, Budapest külföldi 95, belföldi 137, magyar korona 133, Bécs 340 osztrák korona 325.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Október 26.) Kifizetések: Páris 12.20, London 947, New York 211.50, Milano 9.45, Zürichi 37.80, Bécs 0.0030.50, Prága 6.28, Budapest 0.01.20. Valuták: Napoleon 800, léva 1.90, török lira 1.22, angol font 9.60, francia frank 12.40, svájci frank 38, lira 9.50, drachma 4, dinár 2.40, dollár 213, lengyel marka 0.0002, osztrák korona 0.0030, magyar korona 0.0080, szekol 6.20.

Zürichi zárlat. (Október 26.) Berlin 0.0000000060, Amsterdam 218.50, New York 561.50, London 2522, Páris 32.65, Milano 25.2250, Prága 16.55, Budapest 0.030250, Belgrád 6.50, Bucuresti 2.65, Bécs 0.007875.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (Október 26.) Napoleon 68800, Belgrád 230—240, Berlin 0.00002, Bucuresti 97—107, lei 101—111, London 88000—92400, angol font 88500—92900, Milano 880—925, lira 890—940, New York 19430—20530, Páris 1150—1216, francia frank 1165—1231, Prága 578—624, Varsó 0.000.160—2.10.

Cenzurát: Dr. ROMUL MAGER

Ulvinyancz Géza

Grás- és ékzerész, Timisoara, Belváros, Zepolya-utca. Vesz és heceserél töredék arany-erüst tárgyakat, raktáron mindennemű órák és saját javító műhely. 95

Hrnják Dániel

Coloniale en-gros. Spezerel Gröss-handlung Fűszer nagykereskedés TIMISOARA III. 98 Str. A. Troboriu Laurias (Postgasse) II.

Lumina Elektrica

Buziás, elad egy 3 m. h. 8 cm. átmérőjű transmissiót hozzátartozó egy nagy és két kisebb hajtókerekkel és szijtárcsával, 94 kg. 22 mm., 2m 25mm., 1 m 27.5 mm. és 26 kg. 16 mm. rézdrótot

szabad kézből vagy árverésen nov. 17-én eladó. 120

ZAIDA-CREME olismert legjobb kéz- és arcpóloszer „SALVATOR“ GYOGYSZERTÁR Timisoara, Lloydcor. 119

Műsörendű tífifa szűkségletét OLCSON beszeresheti Perényinél Timisoara, Gyárvaros, Török Császár mellett.

A világhírű welsi triumph tüzhelyek, kályhák fokote és nomác kivitelben megfthes-rek, díjtalan költségvetés. 128 BREUER JENŐ Timisoara, Bona-utca No. 14. Telefon 10—90.

„A sötétség gyermekei“. Nagyszabású kalandorfilm B. Göetzke, Huszár Károly szereplésével vasárnaptól kezdve az **Urániában.**

Gyermek-kabátok
 Olcsó és nagy választékban a
 évtől felfelé 400., 500., 600.—
 Leittől kezdve kapható.

Női kabátok
 Színes Meltonszövetből L. 1500
 Cheviot Tegethoffszövetből L. 1700
 Finom színes szövetek L. 2100
 Divat kabátok Lei 3000, 3500

JASZENSZKY,
 Timisoara, Gyárváros, Piata Traian.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.
TARNOVAI KÖZSEG (Aradmegye) Iozv
 zóságánál román nyelvben tökéletes férfi
 vagy női irodista állandó alkalmazást
 nyerhet. Ajánlatok jogyzóhoz intézen-
 dők. 6187

KÖ BIZONYTAVANYOKKAL rendelkező
 szakácsnő november 1-vel belépésre ke-
 restetik. Jelentkezés délelőtt 10-11-ig,
 délután 4-6-ig. Lineberg Arad, Bohus-
 palota. 6186

TISZTA, jól főző mindenest elcséjére,
 nagy fizetéssel felvétetik Arad, Strada
 Consistorului (Batthyány-utca) 29. föld-
 színt 3. 6196

KERESÉK két és hat éves fiainhoz ne-
 velőnöt — nemetül tudó előnyben ré-
 szesül — lehetőleg azonnali belépésre.
 Arad, Neuman-palota, I. emelet, ajtó 24.
 6206

JÓL FŐZŐ mindenest keresek elcséjére.
 Arad, Neuman-palota, I. emelet, ajtó 24.
 6204

FŐZNI jól tudó mindenest keresetetik
 Arad, Piata Avram Iancu 17. I. em. 6209

IRODAI teendőkhöz jártas kisasszony,
 felvétetik Kelet hírlapirodában Arad.
 14045

IRODAKISASSZONY felvétetik. Cim Ke-
 let hírlapiroda Arad. 14045

EGY jól főző mindenest felvétetik Pollák
 borkereskedő Arad, Piata Avram Iancu
 (Szabadság-tér) 10. 14044

Lakás.

EGYSZOBÁS lakásmat elesterőlném
 kétszobás lakással a város bármely ré-
 szében. Cim Aradi Közlöny kiadóhiva-
 tálában. 6183

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba
 teljes ellátással kiadó. Cim Wallinger
 hirdetőjében Arad. 13350

Vétel és eladás.

BEKETE RÓKA MUFF, FÉRFI UTAZÓ
BUNDA SHOPP BEKESSELL, sü-
 kin női kabátok, férfi, női, tin kabátok,
 antik elzser, kötött terítő, egy és két
 ágyas kőzanunka terítők, butorok, sto-
 ro, feherneműek, disztárgyak, vadsz-
 nóbőr szőnyeg, schálak, szövetek, 6
 személyes étkező szervice, briliáns
 gyűrű, stb. eladó. Str. Consistorului 12.
 (volt Batthyány-u. 23.) I. em. 1000

NŐI ÉS FÉRFI fehernemű, asztal és
 ágycneműt, antik butorokat, porcellánok-
 kat, szőnyegeket, függönyöket, ezüst
 tárgyakat, stb. bizományba veszek.
 Arad, Strada Consistorului 12. (volt
 Batthyány-utca 23.) I. em. pobb. 1000

VILAGOS, teljesen új hűtőszobabere-
 dezés 15.000 leierért eladó. Részletekben
 is törleszthető. Uranus-iroda Arad, fo-
 postával szemben. 13942

TIZEDES MÉRLEG 500 keros súlyokkal
 és egy 2 kerosú erős kezi kocsi eladó.
 Arad, Calea Radnei 32. 6210

NAGY TÜKÖR, Wertheim-kassza és
 egy tizedes mérleg eladó. Cim Aradi
 Közlöny kiadóhivatalában. 6208

EGY ebédő, egy háló szoba, szép fara-
 gótt asztal, képek, eladók. Megtekintni-
 tó délután 3-6-ig. Cim Aradi Közlöny
 kiadóhivatalában. 6213

TELJES fogorvosi laboratórium. Orv-
 si újszagrény műszerekkel és butorok
 árgősen eladó. Cim Wallinger hirdető-
 jében Arad. 13350

ALMA, lekvárnak rájáró olcsón kapható.
 Arad, Strada Cuza Vodă (Thököly Inre-
 utca) 7. 6214

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán
 és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst
 tárgyakat, perzsa és szász szőnye-
 ket, egész gyűjteményeket a legmagya-
 sabb árlaban vásárol a Salon Artistique
 Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer
 Eliz-palota.) 11995

ANTIK BUTOROK, modern és régi fest-
 mények, perzsa szőnyegek, műtárgyak,
 antik üveg és porcellán tárgyak állandó
 vétele és eladása. Vidéki meghívásra
 kiutazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak
 megjelölésével Szép művészei, Szale,
 Arad Oriutay-palota címre küldendők.
 13573

EREDETI világos norvég csukamái-
 ojai Murke Aarsether, görvélykőrös,
 tüdőbajos, fejellen: sápadt, anizkőrös,
 gyenge gyermekeknek és felnőtteknek.
 Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14133

CIROKKOT veszek minden mennyiség-
 ben és legmagasabb árú fizetek. Grez-
 seprűgyár Arad, Str. Nicolae Grigorescu
 (Munkácsy Mihály-utca) 4-6. 6094

TÉLI FAJALMAT VESZ Buding,
 Nagyös. 6198

HASZNALT OLOM megvételre keres-
 ik. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

ARAD, Str. Pompiliu (Kasza-utca) 54-
 56. számú ház nagy telekkel, elfoglal-
 ható lakással eladó. Kertészetnek, ká-
 dárüzemnek, valamint állatállomány el-
 helyezésére alkalmas, mivel a vásártér
 közelben van. 6181

STR. MINERVEI (Nona-utcában) győ-
 nyörű magánház háromszoba, fürdőszo-
 ba, zárt folyosóval, nagy kerttel 245.000
 leierért eladó. Uranus-iroda Arad, fo-
 postával szemben. 13942

SIRIAN (Világoson) 138. számú ház,
 melyben vas- és fűszerüzlet van, teljes
 berendezéssel eladó. Ugyanott egy jó
 karban levő bécsi gyáruműnya zongora
 is eladó. Érdeklődni özv. Kreitler Vil-
 mosné Siria (Világos.) 6207

ARAD-SÉGABAN Str. Botcaș (Drégely
 utca) 20. számú elfoglalható magánház
 olcsón eladó. 13350

Üzletek.

HÁROM szobából álló modern irodahelyi-
 ség a város központjában november hó
 1-én kiadó. Cim Aradi Közlöny kiadó-
 hivatalában. 800

AMERIKÁBA vándorlás miatt elpész
 üzlet a egyszobás lakással, berendezé-
 sel 40.000 Leierért eladó. Bővebbet Wal-
 linger-irodában Arad. 13350

Oktatás.

FELSŐBB ISKOLAI hallgató. Román
 és egyéb tantárgyakban elősegít. Cim
 Bányai hírlapirodában Timisoara (Temes-
 vár.) 124

Női harisnyák 23.— Leittől **Bogyó A.** Férfi soknik 16.— Leittől
 „Oseta” harisnyák Lei 145.— Váscson szőkeződő Lei 12.—
 Patent harisnyák Lei 13.—tól Arad, Str. Eminescu 18. Szabó kékékek legolcsóbban

Aranyát, brilliáns- és gyémánt tárgyat legjobban értékesítheti
WALDMANN-nál, Arad Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. 6197

Asztalosek, ácsok, vállalkozók, háztulajdonosok!
 Legelőnyösebben szereshetik be műkészlőteteket
épitetfa, deszkákban,
 valamint
cserép, téglá, tőzifa, faszén
 olkékben 6168
FÖLDES TESTVÉREK CÉGNEL,
 Arad, Calea Radnei 10. Lezakat Oetate-voche (óvár-téren) újradati uton.

Ellátás.

KÉT-HÁROM intelligens hivatalnok
 teljes ellátást nyerhet november 1-ére.
 Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6176

Különfélé.

GYÖRFFY TESTVÉREK műbutor aszta-
 los műhelye Timisoara (Temesvár) Gyár-
 város, Rékási-ut 2. 96

ELSŐRENDO cukrászdám vezetésére
 keresek kiváló szakembert, akivel eset-
 leg tüke nélkül társulnék. Ajánlatok
 „Bereria Central” Galati küldendők.
 13349

KÖZREMŰKÖDŐ társat keresek 300-
 350 ezer Lei tőkével egy megievé vállal-
 lat kibővítéséhez. Ajánlatok „Realis”
 jellegre Aradi Közlöny kiadóhivatalába
 kéremek. 6203

Perfect női szabásznő
 vagy szabasz
 magas fizetéssel
felvétetik.
 Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6312

Belvárosi elfoglalható
 háromszoba, fürdőszoba 13340

magánház
 minden elfogadható érte eladó.
 Bővebbet: Wallinger-irodában, Arad, Str.
 Unirei 13. (Földes patikával szemben)

„Bador” No. 2076.

Segéd

divat- és kötöttáru szakmából
 azonnali belépésre kerestetik
 helybeli engross üzletbe. :: Cim
KELLET hírlapiroda. 14045

KRVERÉSI HIRDETMEŒY.

Október 30-án reggel 8 órakor
C. F. R. raktárában nyilvános ár-
 verésen ócska vasak, kalapok, or-
 nyók, különféle ruhaneműk, tűzi-
 fa, rönkfa, géprészek, deszkák,
 egy szénaprés, stb. kerülnek el-
 adásra. 6211
C. F. R. raktárfőnökség.

Magas caloriájú
 lupónyi kőszenet, kokszot,
 sziléziai szénövet

speciális mosott
 kovács-szenet,
 valamint helyföldi

közép caloriájú szeneket
 azonnal szállit üzemek és szénásgy-
 kereskedők részére:

FERROCARBON
 Szénkereskedelmi Tarsaság,
TIMIŞOARA

„Agrár” palota.
Telefon 9. 67

Szfőzhal és helyföldi hányák kizárólag
 gye képviselő.

Fők: Cui, Calen Rogele Ferdinand 70.
 Expositora: Petrossani és Mattowitz.

Halottak napjára
mű- és élővirág koszorúk
 legújfényesebben beszer-
 hetők és megrendelhetők
Liezkó Lajosné
 virágüzletében 13349
 az Ortutay-palota mellett.
Str. Emineson (Deák F.-u.) 28.

Egy jól berendezett
asztalosmühely,
 butorgyárnak is alkalmas,
eladó és azonnal átvehető.
 Csak komoly vevőkre reflexiók.
Gieswein József, Timisoara,
 Gyárváros, Magyar-utca 48. 116

Kovácsok, lakatosek és vízönt eladók,
 valamint lakhelyiségek fűtésére coc-
 sot, faszént házhoz szállit waggon-
 tétélekben is a legjutányosabb árban!
Stefán Henrik,
 Arad, Bulev. Carol I. (Erzsébet-körtut) 2.

Telefon 964.

Mindennemű első-
 rendű szénas

Tűzifát

nagyban és kicsiny-
 ben, kívánatra aprítva is
 ▲ ▲ szállit ▲ ▲

Schaar és Hámory cég
 Timisoara. 125